

istand til at yde en saadan Gjalp". Men, dersom denne Grund skulde være tilstrækkelig, da vilde den kunne gives en meget større Udvidelse; man vilde derefter være istand til at overføre hele det omhandlede Beløb paa Universitetet, da det ikke kan nægtes, at Universitetet vilde være istand til at udrede det. Og jeg troer virkelig, at der er nogen Tilbøielighed til at lægge flere og flere Udgifter over paa Universitetet og Communitetet, naar jeg seer hen til, baade hvad der tidligere er passeret og ogsaa i denne Session er under Forhandling. Ved den første Session af Rigsdagen var der Tale om et Tilskud til det lærde Skolevæsen af 6000 Rbd., som var foreslaaet at skulle udredes af Sorø Akademies Overksud; men efter Finantsudvalgets Indstilling blev Udredelsen af disse 6000 Rbd. henlagt til Communitetet. I den anden Session af Rigsdagen blev en meget betydelig aarlig Udgift, nemlig 1300 Rbd. til Pastorsseminariet, ligeledes ført over paa Universitetet. Nu er her ikke blot Tale om disse 1000 Rbd. til Rejseunderstøttelser, men der er fremdeles i Finantsloven Spørgsmaal om en Underbalance af det lærde Skolevæsens Konto af over 21,000 Rbd., af hvilke Halvdelen er foreslaaet at skulle udredes af Communitetet. Jeg troer ikke, at det kan nægtes ved at sammenholde disse Data, at der er en vis Tilbøielighed til at overvurdere Universitetets og Communitetets Gyde til at bære saadanne Byrder, som ikke umiddelbart vedkomme Universitetets Virksomhed. Det kan heller ikke forundre mig, om det kan forekomme Mange saaledes, naar man seer hen til de meget betydelige Capitaler, som her have i Bestidelse. Men det maa for det Første erindres, at Universitetet først derved bringer den aarlige Ballance tilveie, at det modtager et meget betydeligt aarligt Bidrag fra Communitetet: over 20,000 Rbd., — fremdeles at Communitetet først derved bliver istand til at yde dette Bidrag, at det har en meget betydelig aarlig Indtægt som Rente af sin Capitalformue. Dersom denne Capitalformue skulde lide væsentlig Indskrænkning, da vil derved baade Communitetets og Universitetets Gyde til at bære dets Udgifter indskrænkes. Men nu ligger det ikke blot i den videnskabelige

Virksomheds Natur, at Universitetets Udgifter bestandigt maae stige, baade med Hensyn til Antallet af Læroposter og med Hensyn til de videnskabelige Samlingers Fornødenheder; men navnlig forestaaer der Universitetet — som jeg tidligere har tilladt mig at gøre opmærksom paa — en Række af høist betydelige Bygningsarbejder. Disse Bygningsarbejder har man hidtil knyttet sig ved at paabegynde, netop fordi man har frygtet for ikke at kunne affe saaa stor en Deel af den aarlige Renteindtægt af Capitalformuen; men Nødvendigheden ved nogle af disse er nu saa paatragende, at de ikke længere ville kunne skydes ud i Fremtiden. Da det nu maa ansees som afgjort, at det vil blive overladt Universitetet selv at bestride Udgifterne ved saadanne Bygningsforetagender, forekommer det mig at være betænkeligt at ville svække Universitetets finansielle Kræfter, og jeg kan derfor ikke tilbageholde det Dnske, at der maa være noget af den Omhed med Hensyn til Universitetet, som der viser sig med Hensyn til Sorø Akademi. Jeg er overbevist om, at der her ikke vil gøre sig et saadant Begreb gjældende af Folket, at de videnskabelige Anstalter skulle betragtes som mindre Gjenstand for den folkelige Interesse. Der vil ikke kunne miskjendes, at den hele lavere Dannelse bæres af den høiere, at de egentlig folkelige Dannelsesanstalter have deres Støttepunkt i de Anstalter, hvorfra Folkelærerne skulle udgaae.

Ischering: Til det Spørgsmaal, jeg sidst stillede, vil jeg kun knytte det, om ikke disse Gager ere stikrede disse Embedsmænd for deres Livstid paa samme Maade, som alle andre Embedsgager ere stikrede de vedkommende Embedsmænd, saaledes at vi ikke fra Statens Side kunne give dem Tiende istedetfor Gage, hvis dette skulde findes meest passende, men de heller ikke kunne forlange Tiende istedetfor Gage, saafremt Biskopperne skulde finde det mest passende, og synes bedre om det.

Cultusministeren: Jeg skal tillade mig at bemærke, at Biskopperne tidligere have været berettigede til ved Tiltrædelse af deres Embeder at vælge enten den faste Gage eller Oppebørsel af Tienderne. Men for Odense Bispestol er en bestemt fast Gage, og jeg maa antage, efter